

FINLANDS SCOUTERS & FINLANDS SVENSKA SCOUTERS LIKABEHANDLINGSPLAN 2025– 2030

Godkänd:

Finlands Scouters höstmöte 30.11.2024

Finlands Svenska Scouters styrelsemöte 7.10.2025

"En scout förstår att människor är olika och främjar jämlikhet. En scout känner igen sina egna fördomar och är beredd att förändra dem. En scout står upp för jämlikhet även då det känns svårt. En scout respekterar det som är heligt för andra och andras frihet att tro eller inte tro. En scout erkänner att varje människa har ett okränkbart människovärde." ¹

---

¹ Första scoutidealet, "En scout respekterar andra" (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:s grundstadga 2020).

Innehållsförteckning

Introduktion.....	4
Tillgänglighet och likabehandling	5
Principer för tryggare rum	7
Mångfalden av sexuell läggning och kön.....	8
Integrationsarbete.....	8
Scoutverksamhet på olika språk.....	9
Geografiska utmaningar.....	9
Andlig fostran	10
Jämlikhetsverktyg för scoutkårerna.....	11
Alla med	11
Normkritiskt ledarskap	11
Plan för respektfullt beteende	11
Scoutkompis	11
Social tillgänglighet-utbildning.....	12
Tillgänglighetsverktyg för evenemang	12
Tillgänglighetschecklista för kårlokaler	12
Tryggt tillsammans	12
Bilaga 1: Versionshistoria.....	14

Introduktion

Det här är en svenskspråkig version av Finlands Scouters jämställdhets- och likabehandlingsplan 2025–2030. Planen stödjer Finlands Svenska Scouters (FiSSc:s) jämlikhetsarbete som A-medlem inom Finlands Scouter. I samband med översättningen har vissa tillägg gjorts, för att inkludera förbundet Finlands Svenska Scouters strategiska satsningar inom mångfald samt för att hänvisa till rätt stöd på svenska. Finlands Svenska Scouter arbetar för att medlemmar ska bli jämlikt behandlade oavsett språk och för att främja mångfald inom scoutverksamheten även på svenska. Planen uppdateras vartannat år.

Syftet med planen är att främja likabehandling och mångfald inom scoutverksamheten. Likabehandling innebär att alla människor ska ha samma möjligheter oavsett deras kön, ålder, ursprung, medborgarskap, språk, religion och övertygelse, åsikt, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, sexuella läggning eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Mångfald är ett begrepp som refererar till en grupps diversitet, till exempel gällande ekonomi, hälsa, sexualitet, kön eller etnisk eller kulturell bakgrund. Det är viktigt att komma ihåg att de flesta människors egenskaper eller livssituation inte går att se utifrån. Inom scoutrörelsen vill vi möjliggöra att barn, ungdomar och vuxna deltar i verksamheten oavsett bakgrund. Scoutingens ideal och mål för fostran strävar efter att främja mångfald och respektfullt bemötande, vilket skapar förutsättningar för en trygg fritidsaktivitet.

Finlands Scouter som nationell centralorganisation stödjer genomförandet av jämlikhet, likabehandling och mångfald inom scoutrörelsens frivillig- och hobbyverksamhet. De teman inom jämlikhet, likabehandling och mångfald som behandlas i planen har delvis valts med delaktighet av medlemmarna – bland A-medlemmarna i Finlands Scouter (scoutdistrikten och Finlands Svenska Scouter) genomfördes en anonym enkät och workshopar organiserades under läger och evenemang. Ytterligare ämnen som behandlas har valts baserat på Finlands Scouters värderingar och strategiska fokusområden. I likabehandlingsplanen presenteras hur A-medlemmarna och scoutkårerna kan främja förverkligandet av dessa teman inom scoutrörelsen. Planen uppdateras vartannat år.

Scouternas likabehandlingsvision är ett gemensamt mål för Finlands Scouter, A-medlemmarna och scoutkårerna. Genom att främja jämlikhet, likabehandling och mångfald vill Finlands Scouter göra scoutrörelsen inkluderande, trygg och lätt att delta

i, både för dem som redan är aktiva och för nya medlemmar. Inkludering innebär ett jämlikt och en icke-diskriminerande arbetssätt och attityd där man strävar efter att beakta mångfalden hos alla deltagare och skapa jämlika möjligheter för alla att delta och påverka den verksamhet de är intresserade av.

Enligt scoutingens jämlikhetsvision ska alla ha möjlighet att delta i scoutrörelsens hobbyverksamhet och frivilligarbete utan att utsättas för trakasserier eller diskriminering. Som organisation arbetar vi aktivt med åtgärder som främjar jämlikhet och förebygger trakasserier och diskriminering. Målsättningen är att varje scout ska ha verktygen för och modet att ingripa när de ser diskriminering eller olämpligt beteende, samt reflektera kring egna fördomar och omedvetna attityder eller stereotyper så att de inte påverkar agerandet inom scoutverksamheten.

Scoutrörelsen är öppen för alla som accepterar scoutingens värderingar. Scouting är mångsidigt och det görs målmedvetet arbete för att öka tillgängligheten till verksamheten. Jämlik behandling kan även kräva positiv särbehandling och anpassning av verksamheten så att möjligheterna att delta är samma för alla oavsett individuella behov.

Tillgänglighet och likabehandling

Scoutverksamheten planeras för att så många som möjligt ska kunna delta som sig själva och utifrån sina egna villkor. När verksamheten är tillgänglig känner sig alla välkomna och kan delta utan rädsla för att bli utanför. Tillgänglighet ökar också likabehandling. Sällan, om någonsin, är ett evenemang eller en aktivitet helt tillgänglig för alla, eftersom särskilda behov ofta är individuella och mångfacetterade. Vi kan trots det göra scoutingen till en mer tillgänglig hobby genom att sänka trösklar och ta bort hinder – bildligt och bokstavligt.

Första steget för tillgänglighet är inställningen att personer med olika funktionsförmågor ska kunna delta. Det innebär bland annat att ta hänsyn till människors mångfald i den fysiska verksamhetsmiljön. I tillgänglig verksamhet beaktas frågor som rör rörlighet, syn, hörsel, perception och kommunikation. Inom scouterna kan vi underlätta för nya medlemmar att hitta en aktivitet eller ett frivilliguppdrag som passar dem, till exempel genom att på förhand berätta om förhållandena i lokaler, stugor och lägerområden.

Den psykiska funktionsförmågan handlar om de resurser människan har för att klara utmaningar i vardagen och i krissituationer. Inom scouterna beaktar vi att individer har olika förutsättningar för att delta i olika aktiviteter. Inom scouterna kan vi stödja våra medlemmar att delta i sin hobby eller välja ett uppdrag enligt vad som passar deras resurser. Scouterna stödjer god psykisk hälsa och funktionsförmåga genom att erbjuda många olika möjligheter till deltagande, så att hobbyn och frivilliguppdraget kan anpassas efter varje deltagares egna resurser.

Som Finlands största ungdomsorganisation har scouterna även en betydande samhällsroll i att stödja barns och ungas välbefinnande. Välbefinnande och resurser fördelas inte jämt i samhället, vilket gör att det behövs åtgärder för att alla ska kunna delta i hobbyer som de själva finner intressanta. Socioekonomisk status inbegriper materiella resurser som inkomst, förmögenhet och boendestandard, samt de villkor som behövs för att få dem, exempelvis utbildning, yrke och ställning på arbetsmarknaden². Långvarig utsatthet som förs vidare från en generation till nästa kan delvis motverkas genom att stödja barns och ungas möjligheter till fritidsaktiviteter. Fritidsintressen som scouting kan, när det är som bäst, strukturera vardagen och förena barn och unga från olika sociala kretsar³ och därmed berika deras erfarenhetsvärld. Möjligheterna för barn och unga i svagare ställning att delta kan stödjas på många olika sätt. Olika former av stöd, både materiella och immateriella, borde vara lättillgängliga och diskreta för dem som behöver det. Det minskar risken att familjernas socioekonomiska status inverkar på barnens och ungdomarnas fritidsaktiviteter.

Mål: Scoutverksamheten blir alltmer jämlik och tillgänglig för fler.

Mätare: 50 % av kårerna har skapat en egen jämställdhets- och likabehandlingsplan och registrerat den i Kuksa senast i slutet av år 2025.

Åtgärder: Kårerna informeras om verktyget Jämlikhetens trafikljus⁴ vid exempelvis scoutledarträffar. Stöd för att använda det erbjuds bland annat från Finlands Svenska Scouters kansli.

---

² Saari, Eskelinen & Björklund: Raskas perintö – Ylisukupolvinen huono-osaisuus Suomessa. Gaudeamus 2020

³ Siukola, Sahrjo, Vihtari, Soronen. Yhdenvertaisuuden edistäjän opas 2024.

⁴ [Yhdenvertaisuus-lippukunnissa-SWE.pdf](#)

Principer för tryggare rum

Vid scoutevenemang är det bra att använda de färdiga principerna nedan, men i till exempel gruppverksamhet är det värt att på sikt låta gruppen formulera sina egna principer för tryggare rum.

- Var medveten om dina egna antaganden
Vi gör alla antaganden och har förutfattade meningar om andra, till exempel om deras bakgrund eller åsikter. Var uppmärksam på dina antaganden och hur de kan påverka ditt beteende. Försök aktivt undvika att anta saker om andra. Låt var och en definiera sig själv och var öppen för olika perspektiv och erfarenheter.
- Stör inte, trakassera inte, diskriminera inte
Stör inte, trakassera inte och diskriminera inte någon. Alla har rätt att delta så som de är.
- Ingrip i osakligt beteende
När du ser trakasserier eller annat osakligt beteende, ingrip på ett sätt som passar dig. Vi har alla ett ansvar att bidra till att ett evenemang känns tryggt för alla deltagare. Om du själv inte kan ingripa kan du be om hjälp. Det går också att ta tag i det i efterhand, om du inte har möjlighet att ingripa medan det händer.
- Delta och ge plats åt andra
Delta enligt dina resurser, lyssna och visa intresse för andra. Uttryck dig på ett positivt och respektfullt sätt och bidra till en god stämning och ett bra samspel.
- Var öppen för att lära dig
Var öppen för feedback och nya perspektiv. När du deltar i diskussionen bidrar du till ett rum där alla får lära sig av varandra.
- Ta ansvar för din medverkan
Tillsammans skapar vi en plats där alla kan vara sig själva och delta utan att vara rädda för att göra fel. Om du gör ett misstag, be om ursäkt och lär dig av det.

- Var snäll mot dig själv och andra
Ingen är perfekt och alla har rätt att lära sig och göra misstag. Var snäll mot dig själv och andra.

Mångfalden av sexuell läggning och kön

Inom scouterna är vi medvetna om den diskriminering som sexuella och könsminoriteter får uppleva i samhället och jobbar aktivt för att scouterna ska vara en trygg och jämlik hobby för alla, oavsett sexuell läggning och kön. Vi ökar scouternas kompetens genom utbildning och håller ämnet aktuellt i vår kommunikation. Finlands Scouter samarbetar aktivt med Pink Scouter rf i denna fråga.

Vi uppmärksammar de könsnormer som finns inom scoutverksamheten och strävar efter att förändra dem så att ingen utesluts på grund av könsnormer.

Integrationsarbete

I scouternas strategi 2021–2026 har det fastställts att personer med invandrarbakgrund ska kunna hitta en hobby inom scouterna. För att stödja arbetet har en omfattande vägkarta tagits fram som sträcker sig över hela scoutorganisationen, det vill säga en strategisk plan som innehåller åtgärder för varje verksamhetsområde för de kommande åren. I det förberedande arbetet identifierades främjande av jämlikhet som den viktigaste faktorn för att underlätta deltagande. I vägkartan anges att arbetet leds från centralorganisationen Finlands Scouter. Begreppet invandrarbakgrund används inte för att utesluta eller marginalisera utan syftar till att tydligt definiera den målgrupp som saknas inom scouterna och vars deltagande man vill främja. Det är också viktigt att regelbundet erbjuda utbildning om antirasism till aktiva inom scouterna.

Vägkartan har fem teman och relaterade åtgärder på centralorganisations-, A-medlems- och kårnivå. Temana är:

- Aktiv rekrytering och bemötande
- Jämlikhet och arbete med inkludering
- Färdigheter och attityder
- Kommunikation
- Samarbetspartner

Scouternas integrationsarbete handlar både om att utveckla organisationens strukturer för att bli mer jämlika och om medlemsrekrytering. Arbetet fortsätter konsekvent även efter strategiåren.

Mål: Personer med invandrabakgrund ska hitta en hobby inom scouterna.

Mätare: Fram till 2026 ska 6 000 personer med ett annat modersmål än finska, svenska, ett samiskt språk, finskt eller finlandssvenskt teckenspråk ha anslutit sig till scouterna.

Åtgärder: Vägkartans åtgärder, som finns listade i dokumentet Vägkarta för integrationsarbete.⁵

Scoutverksamhet på olika språk

Finlands Scouters verksamhet ordnas i huvudsak på finska eller svenska, men vi uppmuntrar att också använda andra språk vid behov. År 2025 verkar en scoutkår i Finland helt på engelska och en scoutkår har finskt teckenspråk som ett av sina verksamhetsspråk. Dessutom finns det åldersgrupper som verkar på enaresamiska och nordsamiska i några scoutkårer. Scoutverksamhet på samiska främjas av den samiska scoutgruppen som verkar inom Lapplands Scouter. Gruppen får stöd från både Finlands Scouter och Lapplands Scouter. Finlands Svenska Scouter ansvarar för den svenskspråkiga scoutverksamheten.

I scouternas officiella kommunikation används klarspråk. Jämlikhet främjas genom att använda så mycket klarspråk som möjligt i all scoutkommunikation – även scoutkårer uppmuntras att använda klarspråk. Tips och stöd för att skriva klarspråk finns bland annat på [Språkinstituets webbplats](#).

Översättningar till övriga språk beställs vid behov, då är målgruppen främst scouternas vårdnadshavare.

Geografiska utmaningar

Scoutverksamhet bedrivs runt om i Finland i olika typer av verksamhetsmiljöer. Det finns scoutkårer i allt från storstädernas centrum till små landsbygdsorter. Scoutlokalernas tillgänglighet varierar också beroende på lokala förhållanden: vissa

---

⁵ [Finlands Scouters vägkarta för integrationsarbete \(2023\) på SharePoint](#)

scouter kan promenera till kårlokalen hemifrån, medan privat bil kan vara det enda möjliga transportmedlet för andra. Från mindre orter flyttar också framför allt unga för att studera och arbeta i de större städerna i södra Finland. I framtiden kommer landsbygden sannolikt att tappa ytterligare befolkning, det finns få små kommuner där invånarantalet ökar.

Denna förändring är också en utmaning för scouterna, eftersom den traditionella verksamhetsmodellen innebär att unga vuxna leder aktiviteter för barn och ungdomar som är yngre än de själva. I framtiden måste scoutverksamheten utveckla former av stöd och aktivitet som kan stödja scouternas verksamhet i glesbygden. Målet är att barn och ungdomar i dessa områden fortsatt ska kunna erbjudas scoutverksamhet. Ett sätt att uppnå det kan i framtiden vara en ännu närmare samverkan mellan scoutkårer. Även i framtiden uppmuntras scoutdistrikten och Finlands Svenska Scouter att dela med sig av material och information om olika former av stöd till sina kårer.

Finlands Svenska Scouters mål: Ta fram nya modeller och metoder för att starta upp och driva scoutverksamhet, med fokus på i glesbygd.

Åtgärder: Finlands Svenska Scouter driver ett utvecklingsprojekt för att starta upp och utveckla scoutverksamhet i byar i Österbotten.

Andlig fostran

Åskådning avser en persons eller en gemenskaps sätt att uppfatta världen och verkligheten, samt kunskap, hur man kan inhämta den och vilken kunskap som är pålitlig. Åskådning är ett inkluderande begrepp som omfattar religiösa, politiska och icke-religiösa sätt att betrakta världen⁶. Inom scouterna ges varje person möjlighet att utöva och förverkliga sin egen åskådning. Vid scoutverksamhet och -evenemang kan det till exempel innebära att planera för att det finns tid och fysiska utrymmen för att kunna utöva sin åskådning.

Inom scouternas andliga fostran främjas mångfalden av åskådningar genom att öka förståelsen och respekten för olika åskådningar. I en mångsidig andlig fostran görs inga antaganden om någons åskådning, de rangordnas inte och ingen pressas till en viss åskådning. Mångsidig andlig fostran stöder utvecklingen av barns och ungas kulturella och andliga identitet.

---

⁶ [Vad avses med åskådning? | Utbildningsstyrelsen](#)

Jämlikhetsverktyg för scoutkårerna

Länkar öppnas i nytt fönster.

Alla med

Alla med-utbildningen riktar sig till alla unga och vuxna som fungerar som gruppleddare. Utbildningen ger verktyg för att arbeta med utmanande grupper eller gruppmedlemmar med specialbehov, och ger konkreta metoder och stöd till alla som leder en grupp. [Alla med-utbildning | Suomen Partiolaiset](#)

Normkritiskt ledarskap

Normer är samhälleliga förväntningar och antaganden om vad som anses godtagbart eller önskvärt i en viss situation eller gemenskap. Saker som man har växt upp med och blivit van vid. Genom att granska normer kan vi bli medvetna om och känner igen hur samhälleliga normer styr beteenden och skapar omedvetna uppfattningar om olika saker. Normkritik innebär att granska och utvärdera normer kritiskt, och att förstå vilka normer som upprätthåller orättvisor och vilka som å sin sida är nödvändiga. Utbildningen Normkritiskt ledarskap erbjuder verktyg för att möta och agera med respekt för mångfald.

Plan för respektfullt beteende

FiSSc:s plan för respektfullt beteende är ett stöd för att förebygga och ingripa mot osakligt beteende och mobbning inom scoutingen. [Plan för respektfullt beteende | Suomen Partiolaiset](#)

Scoutkompis

En scoutkompis fungerar som en vän, möjliggörare och ett stöd för ett barn i behov av särskilt stöd som vill börja i scouterna. Scoutkompisen deltar i den verksamhet som barnet deltar i, hjälper där det behövs och upprätthåller kontakten till barnet, familjen, scoutkåren och scoutkompisprojektet. [Scoutkompis | Suomen Partiolaiset](#)

Social tillgänglighet-utbildning

Målet med utbildningen är att bekanta sig med vad social tillgänglighet är och att erbjuda verktyg för att reflektera över scouternas sociala tillgänglighet. Frågor som rör den sociala tillgängligheten har framför allt att göra med våra egna attityder och fördomar samt hur öppen den egna kåren är. Utbildningen ger en möjlighet att reflektera över dem. [Utbildningen är tillgänglig via Moodle.](#)

Tillgänglighetsverktyg för evenemang

Tillgänglighetsverktyget gör det lättare för deltagare att uppskatta ifall evenemanget är tillgängligt för dem. Verktöget är skapat för att hjälpa dem som ordnar evenemang och kurser inom scoutingen att känna igen och beakta olika aspekter som kan hindra eller göra det svårt för alla att kunna delta på lika villkor. Verktöget kan med fördel också användas av scoutkårer.

När arrangören meddelar att evenemanget är tillgängligt på ett visst sätt är det ett löfte till deltagarna om att de frågor som nämns i kriterierna kan beaktas om behovet finns. Om det inte finns något behov av särskilda arrangemang behöver inga arrangemang göras. Det finns också en Moodle-utbildning om Tillgänglighet på evenemang. [Tillgänglighet på evenemang | Suomen Partiolaiset](#)

Tillgänglighetschecklista för kårlokaler

[Tillgänglighetschecklista för kårlokaler](#) är en lista som gör det lätt att diskutera kårlokalens tillgänglighet. Med hjälp av listan kan man notera på vilka sätt utrymmet är tillgängligt och vad som kan förbättras. Det är också ett hjälpmedel för att diskutera med hyresvärdar om att förbättra lokalernas funktionalitet.

Tryggt tillsammans

Tryggt tillsammans-anvisningarna är en manual för alla scoutledare och gruppleddare, vars syfte är att stärka säkerheten i barn och ungas växtmiljö inom scoutrörelsen. Anvisningarna gäller all scoutverksamhet i Finland. Utbildningen Tryggt tillsammans är en obligatorisk utbildning för alla myndiga scouter och för gruppleddare oavsett ålder. [Tryggt tillsammans | Suomen Partiolaiset](#)

Dessutom finns verktygen [Mukavasti yhdessä](#) och [PartioKamu](#) på finska.

Mål: Verktygen används av kårerna och är ett stöd i den dagliga verksamheten.

Åtgärder: Verktygen marknadsförs regelbundet i nyhetsbrev och vid möten med kårerna.

Bilaga 1: Versionshistoria

Version	Godkänd	Beslutsfattare	Förändringar
1.0	7.10.2025	Finlands Svenska Scouters styrelse	Planen ersätter FiSSc:s jämlikhetsplan från 2021. Handlingen bygger på Partion tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2030 .